# ഡിജിറ്റൽ സുപ്രീം കോടതി റിപ്പോർട്ടുകൾ

നിരാകരണപത്രം

(Disclaimer)

പ്രാദേശിക ഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത വിധിന്യായം ഭാരതസർക്കാർ സ്ഥാപനമായ എ.ഐ.സി.ടി.ഇ. യുടെ " അനുവാദിനി" എന്ന നിർമ്മിത ബുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത വിവർത്തന ഉപകരണത്തിൻറെ സഹായത്തോടെ കേരള ഹൈക്കോടതിയിലെ ഐ.റ്റി. ഡയറക്ടറേറ്റ് സാധൂകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നിരുന്നാലും, ഇതിൻറെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ ആശയപരമായോ സാംഗത്യപരമായോ വ്യാകരണപരമായോ ആഖ്യാനപരമായോ തെറ്റുകൾ കടന്നു കൂടാൻ സാധ്യതയുള്ളതാണ്. ഈ തർജ്ജമ കേവലം വ്യവഹാരകക്ഷികളുടെയും പൊതുജനങ്ങളുടെയും പൊതുവായ അറിവിലേക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടി മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്. ഔദ്യോഗികവും പ്രായോഗികവുമായ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കും വിധി നിർവഹണ നടപ്പാക്കലുകൾക്കും പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിൻറെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പ് ആധികാരികവും അന്തിമവും ആയിരിക്കും.

[2024] 3 S.C.R. 363: 2024 INSC 183

തിരുവിതാംകൂർ ദേവസ്വം ബോർഡ്

V.

അയ്യപ്പ സൈ്പസസ് & മറ്റുള്ളവർ

(2024 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 3866-3867 )

06 മാർച്ച് 2024

[ജസ്റ്റിസ് എ എസ് ബൊപ്പണ്ണ, ജസ്റ്റിസ് പാമിഡിഘണ്ടം ശ്രീ നരസിംഹ, *]

പരിഗണിക്കേണ്ട വിഷയം

ഒന്നാം എതിർകക്ഷിയുടെ ആവശ്യപ്രകാരം റിട്ട് ഹർജി ഹൈക്കോടതി പരിഗണിക്കേണ്ടതായിരുന്നോ; അപ്പീൽ ബോർഡ് ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ആൻഡ് സ്റ്റാൻഡേർഡ്സ് ആക്ട്, 2006 ലെ 3 (1) (ജെ) വകുപ്പ് പ്രകാരം നിർവചിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ ഒരു "ഫുഡ് ബിസിനസ് ഓപ്പറേറ്റർ" എന്ന നിലയിൽ യോഗ്യത നേടുന്നുണ്ടോ.

തലവാചകക്കുറിപ്പ്

ജുഡീഷ്യൽ റിവ്യൂ -സംഭരണത്തിനുള്ള പൊതു ടെൻഡറുകൾ- താല്പര്യമുള്ള കക്ഷി റിട്ട് അധികാരപരിധി പ്രയോഗിക്കുന്നു, ജുഡീഷ്യൽ റിവ്യൂവിന്റെ അധികാരം പ്രയോഗിക്കുന്നു- ശബരിമല ക്ഷേത്രത്തിൽ ആരവണ പ്രസാദം തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള അസംസ്കൃത വസ്തുക്കളുടെ (ഏലം) ആവശ്യത്തിന് ടെൻഡർ വഴി കരാർ- ഒടുവിൽ, രണ്ടാം എതിർകക്ഷിക്ക് ഏലം വിതരണം ചെയ്യാനുള്ള ഉത്തരവുകൾ നൽകി - 2006 ലെ ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ആൻഡ് സ്റ്റാൻഡേർഡ്സ് ആക്ട് ലംഘിച്ചതിന് അപ്പീൽ ബോർഡിനെ പ്രോസിക്യൂഷൻ ചെയ്യാൻ നിർദ്ദേശിക്കുകയും അപ്പീൽവാദി 2006 ലെ സെക്ഷൻ 3 (1) (ജെ) പ്രകാരം ഒരു 'ഫുഡ് ബിസിനസ് ഓപ്പറേറ്റർ' ആണെന്ന് വിധിക്കുകയും ചെയ്തു.

# ഡിജിറ്റൽ സുപ്രീം കോടതി റിപ്പോർട്ടുകൾ

കൃത്യതഃ

വിധിച്ചു : സംഭരണത്തിനായുള്ള പൊതു ടെൻഡറുകളുടെ കാര്യങ്ങളിൽ, ജുഡീഷ്യൽ റിവ്യൂ നിയന്ത്രിക്കപ്പെടുന്നു -പൊതുതാൽപ്പര്യഹർജി രൂപത്തിൽവരുന്ന കരാർ, ടെൻഡർ കാര്യങ്ങളിൽ ഇടപെടുമ്പോൾ ഭരണഘടനാ കോടതികൾ ജാഗ്രത പാലിക്കണം -റിട്ട് അധികാരപരിധി അഭ്യർത്ഥിക്കുന്ന ഒരു കക്ഷി ടെൻഡർ പ്രക്രിയയിൽ പങ്കാളികളായ കേസുകളിൽ, ജുഡീഷ്യൽ റിവ്യൂവിന്റെ അധികാരം പ്രയോഗിക്കുന്നതിൽ കോടതികൾ മന്ദഗതിയിലും ജാഗ്രതയോടെയും പ്രവർത്തിക്കണം- ഒന്നാം എതിർകക്ഷി നേരത്തെ അപ്പീൽവാദിക്ക് ഏലം വിതരണം ചെയ്യുകയും അപ്പീൽവാദി പുറത്തിറക്കിയതും പിന്നീട് റദ്ദാക്കിയതുമായ രണ്ട് ടെൻഡറുകളിൽ ഏർപ്പെടുകയും ചെയ്തിരുന്നു- യഥാർത്ഥ പരാതി രണ്ടാം എതിർകക്ഷിക്ക് അനുകൂലമായി കരാർ നൽകുന്നതിനെക്കുറിച്ചായിരുന്നു- താല്പര്യക്കാരനായ കക്ഷിയെന്ന നിലയിൽ, ഒന്നാം എതിർകക്ഷിക്ക് ഹൈക്കോടതിയുടെ അധികാരപരിധി പ്രയോഗിക്കാൻ കഴിയുമായിരുന്നില്ല - ഏലയ്ക്ക സ്വീകരിച്ച രീതിയെയും റിട്ട് ഹർജി ചോദ്യം ചെയ്തു - അപ്പീൽവാദി തുടക്കത്തിൽ ഒരു തവണ മാത്രമല്ല, രണ്ടുതവണ ടെൻഡറുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കുകയും ബിഡ്ഡുകൾ വിളിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ട് ഏലം വാങ്ങാൻ ശ്രമിച്ചു - എന്നിരുന്നാലും, ലേലക്കാർ ആരും ഉചിതമായ ഗ്രേഡിലവാരമുള്ള ഏലം വിതരണം ചെയ്യാത്തതിനാൽ ഈ ടെൻഡറുകൾ റദ്ദാക്കി - വരാനിരിക്കുന്ന ഉത്സവകാലവും വലിയ അളവിൽ അരവണ പ്രസാദം തയ്യാറാക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയും കണക്കിലെടുത്ത് ഈ നിർബന്ധിത സാഹചര്യങ്ങളിലാണ് അപ്പീൽവാദി പ്രാദേശിക സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്ന് ഏലം സംഭരിക്കുന്നതിന് അതിന്റെ ചട്ടങ്ങളിൽ അടിയന്തിര വ്യവസ്ഥ പ്രയോഗിച്ചത് - അതിനാൽ, തീരുമാനം ഏകപക്ഷീയമോ യുക്തിരഹിതമോ അകാരണമോ ആണെന്ന് പറയാൻ കഴിയില്ല - ഏലം വാങ്ങാനുള്ള നോട്ടീസ് ക്ഷേത്രത്തിന്റെ നോട്ടീസ് ബോർഡിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതിനാൽ സാധ്യതയുള്ള എല്ലാ ലേലക്കാർക്കും ന്യായമായ അവസരം നൽകി- ലേലക്കാർ സമർപ്പിച്ച ഏലം സാമ്പിളുകൾ ഒരു ലാബിൽ പരിശോധിക്കുകയും ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷാ കമ്മീഷണർ അത് സ്ഥിരീകരിക്കുകയും ചെയ്തു -അതിനുശേഷം, വില ചർച്ചകൾ നടത്തുകയും ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ നിരക്കുകൾ പറഞ്ഞ രണ്ടാം എതിർകക്ഷിക്ക് വിതരണത്തിനായുള്ള ഉത്തരവുകൾ നൽകുകയും ചെയ്തു- അപ്പീൽവാദിയുടെ തീരുമാനം നിയമാനുസൃതവും നീതിയുക്തവും സുതാര്യവുമായിരുന്നു - ഒന്നാം എതിർകക്ഷി സമർപ്പിച്ച റിട്ട് ഹർജി പരിഗണിക്കുന്നതിൽ ഹൈക്കോടതിക്ക് തെറ്റുപറ്റി, നിലനിർത്തൽ സംബന്ധിച്ച ചോദ്യത്തിൽ തന്നെ അത് തള്ളിക്കളയേണ്ടതായിരുന്നു - വിഷയത്തിന്റെ ഈ കാഴ്ചപ്പാടിൽ, അപ്പീൽവാദിയുടെ നിയമത്തിന്റെ പ്രയോഗക്ഷമതയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നം നമ്പർ 2 പരിഗണനയ്ക്ക് വരുന്നില്ല - രണ്ടാം എതിർകക്ഷിക്ക് കരാർ നൽകുന്നതിൽ യാതൊരു നിയമവിരുദ്ധത /ഏകപക്ഷീയത ഇല്ല -ഹൈക്കോടതി പാസ്സാക്കിയ വിധിന്യായവും അപവദിത ഇടക്കാല ഉത്തരവും റദ്ദാക്കുന്നു [ഖണ്ഡിക 19,21-23,25]

ഉദ്ധരിക്കപ്പെട്ട കേസ് നിയമം

അശോക് കുമാർ പാണ്ഡെ V. സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് വെസ്റ്റ് ബംഗാൾ, [2003] Supp. 5 SCR 716: (2004) 3 SCC 349; UFLEX ലിമിറ്റഡ് V. തമിഴ്നാട് സർക്കാർ, [2021] 7 SCR 571-ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു.

എസ് .പി . ഗുപ്ത V. ഇന്ത്യൻ യൂണിയൻ [1982] 2 SCR 365: (1981) Supp. SCC 87; ടാറ്റ സെല്ലുലാർ V. ഇന്ത്യൻ യൂണിയൻ, [1994]

# ഡിജിറ്റൽ സുപ്രീം കോടതി റിപ്പോർട്ടുകൾ

Supp. 2 SCR 122: (1994) 6 SCC 651; മിഷിഗൺ റബ്ബർ V കർണാടക സംസ്ഥാനം, [2012] 8 SCR 128: (2012) 8 SCC 216; കാരെറ്റെൽ ഇൻഫോടെക് ലിമിറ്റഡ് V. ഹിന്ദുസ്ഥാൻ പെട്രോളിയം കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് & മറ്റുള്ളവർ [2019] 6 SCR 950: (2019) 14 SCC 81-പരാമർശിച്ചിട്ടുണ്ട്.

നിയമ പട്ടിക

ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ആൻഡ് സ്റ്റാൻഡേർഡ്സ് ആക്ട്, 2006

സൂചകപദാവലി

ശബരിമല ക്ഷേത്രം; പൊതു ടെൻഡറുകൾ; കരാർ/ടെൻഡർ കാര്യങ്ങൾ; പൊതുതാൽപര്യ ഹർജി (PILs) ജുഡീഷ്യൽ റിവ്യൂ; നിയമവിരുദ്ധത/ഏകപക്ഷീയത; താൽപ്പര്യക്കാരായ കക്ഷി; റിട്ട് അധികാരപരിധി; റിട്ട് ഹർജി നിലനിപ്പ്.

കേസ് ഉരുത്തിരിഞ്ഞത്

സിവിൽ അപ്പീൽ അധികാരിത : 2024 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ 3866-3867

27.03.2023 തീയതിയിലെ 2023 ലെ IA നമ്പർ 03 ലെയും 11.04.2023 തീയതിയിലെ 2022 ലെ WP (C) നമ്പർ 41743 ലെ എറണാകുളം ഹൈക്കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തിൽനിന്നും ഉത്തരവിൽ നിന്നും.

കക്ഷികൾക്കുവേണ്ടി ഹാജർ

അപ്പീൽവാദിക്കുവേണ്ടി സീനിയർ അഭിഭാഷകൻ വി. ഗിരി, അഭിഭാഷകരായ പി. എസ്. സുധീർ, ഋഷി മഹേശ്വരി, മിസ് ആൻ മാത്യു, ഭാരത് സൂദ്, മിസ് മിറാൻഡ സോളമൻ എന്നിവർ.

എതിർകക്ഷികൾക്കുവേണ്ടി അഭിഭാഷകരായ കെ എം നടരാജ്, എ .എസ് .ജി., അഭിലാഷ് എം .ആർ . സയൂജ് മോഹൻദാസ്, രാജ്കുമാർ, വിനോദ് കണ്ണ ബി. മീനാക്ഷി കൽറ, സി കെ ശശി, മീനാ കെ പൌലോസ്, ഹർമീത് സിംഗ് മക്കർ, യുവരാജ് ശർമ, വത്സൽ ജോഷി, സന്ദീപ് സിംഗ്, റുഖ്മിനി ബോബ്ഡെ, ടി എസ് ശബരീഷ്, അനുജ് ശ്രീനിവാസ് ഉഡുപ്പ എന്നിവർ.

സുപ്രീം കോടതി വിധിന്യായം /ഉത്തരവ്

വിധിന്യായം

ജസ്റ്റിസ് പാമിഡിഘണ്ടം ശ്രീ നരസിംഹ

1. അനുമതി നൽകി

2. ആരാധനാലയങ്ങളിൽ അർപ്പിക്കുന്ന തീർത്ഥവും പ്രസാദവും വിശുദ്ധമായി കണക്കാക്കുകയും അവ ആരാധകരെ ആരാധ്യരുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ക്ഷേത്രങ്ങളിലും ഗുരുദ്വാരകളിലും പ്രസാദം ഭോഗ് എന്നിവ അവരുടെ മതത്തിന്റെ

അവിഭാജ്യ ഘടകമായിരിക്കുമ്പോൾ, മറ്റ് ആരാധനാലയങ്ങളിൽ മതപരമായ വഴിപാടായി എന്തെങ്കിലും ഭക്ഷണമോ ടോസ്റ്റോ പാനീയമോ വിളമ്പുന്നത് അസാധാരണമല്ല.

3. 2019 ലെ കണക്കനുസരിച്ച് ഇന്ത്യയിൽ ഓരോ 400 പേർക്കും ഒരു ആരാധനാലയമുണ്ടെന്ന് കരുതപ്പെടുന്നു. ഈ മതപരമായ സ്ഥലങ്ങളിൽ ഭൂരിഭാഗവും പ്രത്യേക അവസരങ്ങളിൽ വലിയ തോതിൽ ഭക്ഷണം തയ്യാറാക്കുകയും വിളമ്പുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ, ഓരോ ദിവസവും രണ്ടുതവണ പതിനായിരക്കണക്കിന് ഭക്തർക്ക് ഭക്ഷണം നൽകുന്ന നൂറുകണക്കിന് ക്ഷേത്രങ്ങളും ഗുരുദ്വാരകളും ഉണ്ട്. തിരുപ്പതി ലഡ്ഡു, അമൃത്സർ സുവർണ്ണക്ഷേത്രത്തിലെ കാരാ പ്രസാദ് എന്നിവ പോലെ നിരവധി ക്ഷേത്രങ്ങൾക്കും ഗുരുദ്വാരകൾക്കും പ്രസാദം അല്ലെങ്കിൽ ഭോഗ് തയ്യാറാക്കുന്നതിന് അവരുടേതായ സവിശേഷവും പരമ്പരാഗതവുമായ രീതിയുണ്ട്. പ്രസാദം അല്ലെങ്കിൽ ഭോഗ് എന്നിവയുടെ രൂപത്തിൽ ദൈവിക അനുഗ്രഹവുമായി ഒരു പരിധിവരെ ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നുവെങ്കിലും, ഈ കേസ് അരവണ പ്രസാദം ഉണ്ടാക്കുന്നതിന് 7000 കിലോഗ്രാം ഏലം വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനായി നമ്മെ മത്സരാധിഷ്ഠിത ബിസിനസ്സ് താൽപ്പര്യങ്ങളിലേക്ക് ശ്രദ്ധ തിരിക്കുന്നു–.

4. ശബരിമല ക്ഷേത്രത്തിൽ അരവണ പ്രസാദം തയ്യാറാക്കുന്നതിന് അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള ടെൻഡർ വഴി കരാറിൽ എതിർഭാഗം കമ്പനി പൊതുതാൽപ്പര്യ ഹർജിയായി സമർപ്പിച്ച റിട്ട് ഹർജി അനുവദിച്ച കേരള ഹൈക്കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തെ ചോദ്യം ചെയ്താണ് തിരുവിതാംകൂർ ദേവസ്വ ബോർഡ് അപ്പീൽ നൽകുന്നത്. 27.03.2023 ലെ ആദ്യ അപവദിത ഉത്തരവിലൂടെ, ഹൈക്കോടതി അരവണ പ്രസാദം വിതരണം തടയുന്ന ഉത്തരവ് സ്ഥിരീകരിക്കുകയും 11.04.2023 ലെ രണ്ടാമത്തെ അപവദിത ഉത്തരവിലൂടെ, ഹൈക്കോടതി ഒടുവിൽ റിട്ട് ഹർജി അനുവദിക്കുകയും [1]താഴെപറയുന്നവ നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്തു– (i) ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ആൻഡ് സ്റ്റാൻഡേർഡ്സ് ആക്ട്, 2006 ലംഘിച്ചതിന് അപ്പീൽ ബോർഡിനെ പ്രോസിക്യൂഷൻ ചെയ്യുക; (ii) അപ്പീൽ ബോർഡ് നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 3 (1) (ജെ) അനുസരിച്ച് ഒരു 'ഫുഡ് ബിസിനസ് ഓപ്പറേറ്റർ' ആണ് (iii) പിടിച്ചെടുത്ത സ്റ്റോക്ക് നിയമത്തിന് അനുസൃതമായി നശിപ്പിക്കണം.

വസ്തുതകൾ:

5. ശബരിമല ക്ഷേത്രം ഉൾപ്പെടെ ഇന്ത്യയുടെ തെക്കൻ ഭാഗത്തെ ചില ക്ഷേത്രങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന നിയമപരവും സ്വയംഭരണാധികാരമുള്ളതുമായ സ്ഥാപനമാണ്

1 1 ആരാധനാലയങ്ങളിൽ ഭക്ഷ്യസുരക്ഷയും ശുചിത്വവും നിലനിർത്തുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശ രേഖ, ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ആൻഡ് സ്റ്റാൻഡേർഡ്സ് അതോറിറ്റി ഓഫ് ഇന്ത്യ, ഒന്നാം പതിപ്പ്, ജനുവരി 2018.

2 27.03.2023-ലെ I.A.2023 ലെ 3 ൽനിന്നും 11.04.2023 ലെ W.P. 2022 ലെ നമ്പർ 41743 ൽ എറണാകുളത്തെ കേരള ഹൈക്കോടതി പാസ്സാക്കിയ അന്തിമ ഉത്തരവിൽനിന്നും ഉരുത്തിരിയുന്നു.

3. ഇനിമുതൽ ' നിയമം ' എന്നാണ് പരാമർശിക്കപ്പെടുന്നത്.

# ഡിജിറ്റൽ സുപ്രീം കോടതി റിപ്പോർട്ടുകൾ

അപ്പെല്ലന്റ് ബോർഡ്. ശബരിമല ക്ഷേത്രത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അപ്പെല്ലന്റ് ബോർഡിന്റെ നിരവധി പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഒന്ന് ആരവണ പ്രസാദം തയ്യാറാക്കുകയും വിതരണം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ്. ഇത് തയ്യാറാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ അസംസ്കൃത വസ്തുക്കൾ സംഭരിക്കാനും അപ്പെല്ലന്റ് ബോർഡിനെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. അത്തരത്തിലുള്ള ഒരു അസംസ്കൃത വസ്തുവാണ് ഏലയ്ക്ക. ഇത് സംഭരിക്കുന്നതിന്, അപ്പെല്ലന്റ് ബോർഡ് ഇടയ്ക്കിടെ ടെൻഡറുകൾ നൽകുന്നു. ഒന്നാം നമ്പർ എതിർകക്ഷി 2021 ൽ യോഗ്യനായ ലേലക്കാരനായിരുന്നു, അയാൾ 2021-2022 വർഷത്തേക്ക് അപ്പെല്ലന്റ് ബോർഡിന് 9000 കിലോഗ്രാം ഏലം വിതരണം ചെയ്തു.

6. 01.11.2022 മുതൽ 30.09.2023 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ ഏലം സംഭരിക്കുന്നതിനായി അപ്പീൽ ബോർഡ് 16.06.2022 ന് ടെൻഡർ നൽകി. എന്നിരുന്നാലും, എല്ലാ ലേലക്കാരും അനുവദനീയമായ പരിധിക്കപ്പുറം കീടനാശിനികൾ അടങ്ങിയ ഏലം വിതരണം ചെയ്തതിനാൽ ഈ ടെൻഡർ റദ്ദാക്കി. 24.08.2022 ന് ഒരു പുതിയ ടെൻഡർ പുറപ്പെടുവിക്കുകയും ഇതും ഇതേ കാരണത്താൽ റദ്ദാക്കുകയും ചെയ്തു. ഒന്നാം നമ്പർ എതിർകക്ഷി ഈ ടെൻഡറുകളിൽ പങ്കെടുത്തുവെന്നത് അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട ഒരു നിലപാടാണ്.

7. ആദ്യത്തെ രണ്ട് ടെൻഡറുകൾ ഉചിതമായ ബിഡ് നേടുന്നതിൽ പരാജയപ്പെട്ടതിനാൽ, അപ്പീൽ ബോർഡ് 12.10.2022 ന് മൂന്നാമത്തെ ടെൻഡർ നൽകി. എന്നിരുന്നാലും, ഉത്സവ സീസൺ ഉടനെയായതിനാൽ, അടിയന്തിര വ്യവസ്ഥ പ്രയോഗിക്കാനും പ്രാദേശിക സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്ന് ഏലം വാങ്ങാൻ ശബരിമല ക്ഷേത്ര എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസറെ അധികാരപ്പെടുത്താനും അപ്പീൽ ബോർഡ് നിർബന്ധിതമായി. അതനുസരിച്ച്, സാമാന്യം നല്ല അളവിൽ ഏലം വ്യാപാരികൾ ക്ഷേത്ര പരിസരത്ത് ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ, 04.11.2022 ന്, സാമ്പിളുകൾക്കൊപ്പം കൊട്ടേഷൻ ക്ഷണിക്കുന്ന നോട്ടീസ് ശബരിമല ക്ഷേത്രത്തിന്റെ നോട്ടീസ് ബോർഡിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു.

8. മേൽപ്പറഞ്ഞ അറിയിപ്പിന് അനുസൃതമായി നാല് ബിഡ്ഡുകൾ ലഭിച്ചു. ഒന്നാം നമ്പർ എതിർകക്ഷി അവരിൽ ഒരാളായിരുന്നില്ല. ഈ നാല് ലേലക്കാർ സമർപ്പിച്ച ഏലം സാമ്പിളുകൾ ക്ഷേത്രത്തിന് സമീപമുള്ള പമ്പയിലെ ക്വാളിറ്റി ടെസ്റ്റിംഗ് ലബോറട്ടറിയിൽ പരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയമാക്കി. നാല് സാമ്പിളുകളിൽ രണ്ടെണ്ണം മിനിമം മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിക്കുന്നതിൽ പരാജയപ്പെട്ടു. ബാക്കിയുള്ള രണ്ട് ലേലക്കാരുമായുള്ള വില സംബന്ധിച്ച ചർച്ചകൾക്ക് ശേഷം, രണ്ടാം നമ്പർ എതിർകക്ഷിക്ക് 7000 കിലോഗ്രാം ഏലയ്ക്കയുടെ വിതരണ ഓർഡറുകൾ നൽകി.

എന്നിരുന്നാലും, മറ്റ് ലേലക്കാരുടെ ആവശ്യപ്രകാരം, രണ്ടാം നമ്പർ എതിർകക്ഷി സമർപ്പിച്ച സാമ്പിളുകൾ തിരുവനന്തപുരത്തെ ഗവൺമെന്റ് അനലിസ്റ്റ് ലാബിലേക്ക് വീണ്ടും പരിശോധനയ്ക്കായി അയച്ചു, കൂടാതെ രണ്ടാം നമ്പർ എതിർകക്ഷി സമർപ്പിച്ച ഏലം സാമ്പിളുകളിൽ അനുവദനീയമായ പരിധിക്ക് മുകളിൽ കീടനാശിനികൾ ഉണ്ടെന്ന് 03.12.2022 ലെ റിപ്പോർട്ടിൽ പറയുന്നു.

9. ഈ ഘട്ടത്തിലാണ് ഒന്നാം നമ്പർ എതിർകക്ഷി ഇനിപ്പറയുന്ന രണ്ട് നിവൃത്തികൾ ആവശ്യപ്പെട്ട് ഹൈക്കോടതിയിൽ ഒരു റിട്ട് ഹർജി സമർപ്പിച്ചത്:

"ഈ കോടതിയുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ തിരുവനന്തപുരം ഗവൺമെന്റ് അനലിറ്റിക്കൽ ലാബിൽ എക്സിബിറ്റ് P9 ടെൻഡർ റദ്ദാക്കിയ ശേഷം വാങ്ങിയ ഏലയ്ക്കയുടെ പരിശോധന

നടത്താൻ എതിർകക്ഷികൾക്ക് മാൻഡമസ് അല്ലെങ്കിൽ ഉചിതമായ റിട്ട്, നിർദ്ദേശം അല്ലെങ്കിൽ ഉത്തരവ് നൽകുക.

മത്സരവും പത്ര പരസ്യവും ഇല്ലാതെ ഏലം പ്രാദേശികമായി വാങ്ങുന്നത് റദ്ദാക്കാൻ എതിർകക്ഷികൾക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകിക്കൊണ്ട് ഒരു സർശ്യോററി റിട്ട് അല്ലെങ്കിൽ ഉചിതമായ റിട്ട് നൽകുക. "

10. കേസ് പരിഗണിച്ച ഹൈക്കോടതി തിരുവനന്തപുരം ഗവൺമെന്റ് അനലിസ്റ്റ് ലബോറട്ടറിയിൽ സാമ്പിൾ പുനഃപരിശോധിക്കാൻ 23.12.2022 തീയതിയിൽ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു. ഇതിന്റെ ഫലമായി 28.12.2022-ലെ റിപ്പോർട്ട്, ഏലയ്ക്കയെ 'സുരക്ഷിതമല്ല' എന്ന് മുദ്രകുത്തിയ മുൻ റിപ്പോർട്ടിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തമായിരുന്നില്ല. വാസ്തവത്തിൽ, ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ കമ്മീഷണർ പോലും 05.01.2023 ലെ തന്റെ റിപ്പോർട്ടിലൂടെ ഉൽപ്പന്നത്തെ 'സുരക്ഷിതമല്ല' എന്ന് വിശേഷിപ്പിച്ചു. സാമ്പിളുകൾ പുനഃപരിശോധനയ്ക്കായി കൊച്ചിയിലെ FSSAI ഓഫീസിലേക്ക് അയയ്ക്കാൻ ഹൈക്കോടതി 06.01.2023 ലെ ഉത്തരവിലൂടെ നിർദ്ദേശിച്ചു. കൊച്ചിയിലെ FSSAI 11.01.2023 ലെ റിപ്പോർട്ടിലൂടെ ഉൽപ്പന്നത്തെ 'സുരക്ഷിതമല്ല' എന്ന് വിശേഷിപ്പിച്ചു. അതിനാൽ, ഈ സംഭവവികാസങ്ങളെ ആശ്രയിച്ച് കേരള ഹൈക്കോടതി 11.01.2023 ലെ ഉത്തരവിലൂടെ അപ്പെല്ലന്റ് ബോർഡിനെ ആരവണ പ്രസാദം വിതരണം ചെയ്യുന്നതിൽ നിന്ന് വിലക്കുകയും ആരവണ പ്രസാദം സൂക്ഷിച്ചിരുന്ന വെയർഹൗസ് സീൽ ചെയ്യാൻ നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്തു.

11. റിട്ട് ഹർജി തീർപ്പാക്കുന്നതുവരെ, അപ്പെല്ലന്റ് ബോർഡ് 2023 ലെ I.A നമ്പർ 3 17.01.2023 ന് ഹൈക്കോടതിയുടെ മുമ്പാകെ ഫയൽ ചെയ്തു. ഈ അപേക്ഷയിലൂടെ, അത് താഴെപറയുന്ന നിവൃത്തി തേടിഃ

"[...] സീൽ ചെയ്ത അരവണയുടെ സ്റ്റോക്കിൽ നിന്ന് ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷാ ഉദ്യോഗസ്ഥർ വഴി സാമ്പിൾ എടുക്കാനും FSSAI അംഗീകരിച്ച ഏതെങ്കിലും ലബോറട്ടറിയിലേക്ക് പരിശോധനയ്ക്ക് അയയ്ക്കാനും ഹർജിക്കാർക്ക് അനുമതി നൽകുക.11.01.2023 ന് പ്രസാദത്തിന്റെ വിൽപ്പന നിർത്തിയതായി ഈ അപേക്ഷയിൽ വ്യക്തമാക്കിയിരുന്നു. ലഭ്യമായ 6,65,159 ക്യാൻ പ്രസാദത്തിന്റെ സ്റ്റോക്ക്, ബാക്കി സ്റ്റോക്കായ 800 ഗ്രാം ഏലം, 43.92 കിലോഗ്രാം ഏലം പൊടി എന്നിവയാണ് സീൽ ചെയ്തത്. തിരുവനന്തപുരത്തെ ഗവൺമെന്റ് അനലിസ്റ്റ് ലബോറട്ടറിയിൽ ഇത് സാമ്പിൾ ചെയ്യേണ്ടതായിരുന്നുവെങ്കിലും സമാന്തരമായി മറ്റൊരു ലബോറട്ടറിയിൽ ഇത് സാമ്പിൾ ചെയ്യണമെന്ന് അപ്പെല്ലന്റ് ബോർഡ് ആവശ്യപ്പെട്ടു.

12. റിട്ട് ഹർജി 27.03.2023 ലെ തർക്കവിഷയമായ ഇടക്കാല ഉത്തരവിലൂടെ ഹൈക്കോടതി ഭാഗികമായി തീർപ്പാക്കി, അതിൽ ഹൈക്കോടതി 2023 ലെ I.A. നമ്പർ 3 റദ്ദാക്കി. ഈ അപേക്ഷ തള്ളിക്കളയാൻ ഹൈക്കോടതി മുമ്പ് നടത്തിയ പരിശോധനകളെ ആശ്രയിച്ചു. നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 3 (1) (ജെ) യുടെ ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾക്കായി അപ്പീൽ-ബോർഡ് "ഫുഡ് ബിസിനസ് ഓപ്പറേറ്റർ" എന്ന നിർവചനത്തിന് കീഴിലാണെന്നും, വിൽക്കുന്ന/വിതരണം ചെയ്യുന്ന ഭക്ഷണവും അത് തയ്യാറാക്കാൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന അസംസ്കൃത വസ്തുക്കളും സുരക്ഷിതവും ശുദ്ധവുമാണെന്ന് ഉറപ്പാക്കാനുള്ള പരസ്പരബന്ധിതമായ ബാധ്യതയുണ്ടെന്നും കോടതി നിരീക്ഷിച്ചു. ഒടുവിൽ, 11.04.2023 ന് അന്തിമ അപവദിത്ത ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു, അവിടെ ഹൈക്കോടതി റിട്ട് ഹർജി അനുവദിക്കുകയും 27.03.2023 ലെ വിവാദ ഇടക്കാല ഉത്തരവ് സ്ഥിരീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. പിടിച്ചെടുത്ത സ്റ്റോക്ക് നശിപ്പിക്കാൻ ഉത്തരവിടുകയും ഉചിതമായ ക്രിമിനൽ നടപടികൾ ആരംഭിക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്തു. മേൽപ്പറഞ്ഞ രണ്ട് ഉത്തരവുകൾക്കെതിരെ അപ്പീൽ ബോർഡ് പ്രസ്തുത അപ്പീലുകൾ ഫയൽ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

# ഡിജിറ്റൽ സുപ്രീം കോടതി റിപ്പോർട്ടുകൾ

ഈ കോടതിക്ക് മുന്നിൽ:

13. ഈ കോടതി 15.05.2023 ന് നോട്ടീസ് പുറപ്പെടുവിക്കുകയും അതിൽ അപവദിത ഉത്തരവുകൾ സ്റ്റേ ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. ഇതേ ഉത്തരവിലൂടെ ആരവണ പ്രസാദം വിശകലനം ചെയ്ത് ഈ കോടതിയിൽ റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കാൻ FSSAI ക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകി.

ഈ നിർദ്ദേശത്തിന്റെ പ്രസക്തമായ ഭാഗം ഇപ്രകാരമാണ്:

കൂടാതെ, ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ആൻഡ് സ്റ്റാൻഡേർഡ്സ് ഓഫ് ഇന്ത്യയ്ക്ക് (FSSAI) കീഴിലുള്ള ക്ഷമതയുള്ള അതോറിറ്റി, ലഭ്യമായ അരവണ പ്രസാദത്തിന്റെ സ്റ്റോക്കിനായി ക്രമരഹിതമായ സാമ്പിളുകൾ എടുക്കുകയും ഉണനിലവാരത്തെക്കുറിച്ചും അത് മനുഷ്യ ഉപഭോഗത്തിന് അനുയോജ്യമാണോ എന്നതിനെക്കുറിച്ചും വിശകലനം നടത്തുകയും ചെയ്യും.

14. ഞങ്ങളുടെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം, FSSAI സാമ്പിൾ പരിശോധിക്കുകയും 12.06.2023 ന് ഈ കോടതിയിൽ അതിന്റെ അഭിപ്രായം സംബന്ധിച്ച റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അഭിപ്രായത്തിന്റെ പ്രസക്തമായ ഭാഗം ഇപ്രകാരമാണ്:

"അഭിപ്രായം:

1. വിശകലന റിപ്പോർട്ടിൽ പരാമർശിച്ചിരിക്കുന്ന കീടനാശിനികൾ അളവിന്റെ പരിധിയിൽ താഴെയും തൃപ്തികരവുമാണ്.

2. മൈക്രോബയോളജിക്കൽ പാരാമീറ്ററുകൾ ധാന്യ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ കഴിക്കാൻ തയ്യാറായതുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നു, അത് നിലവാരമില്ലാത്തതല്ല. മേൽപ്പറഞ്ഞ വിശകലന റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഇത് ഉപഭോഗത്തിന് അനുയോജ്യമാണ് ".

സമർപ്പിക്കലുകൾ:

15. തുടക്കത്തിൽ, അപ്പീൽ ബോർഡിന് വേണ്ടി ഹാജരായ മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ വി. ഗിരി, ഈ കോടതി ആവശ്യപ്പെട്ട FSSAI യുടെ റിപ്പോർട്ടിൽ അരവണ പ്രസാദം മനുഷ്യ ഉപഭോഗത്തിന് അനുയോജ്യമാണെന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, ദീർഘകാല ഇടവേള കണക്കിലെടുത്ത് അപ്പീൽ ബോർഡ് പ്രസാദം വിതരണം ചെയ്യാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ലെന്ന് വാദിച്ചു. ഞങ്ങൾ പ്രസ്താവന ശ്രദ്ധിക്കുകയും കക്ഷികളുടെ സമർപ്പിക്കലുകൾ കേൾക്കുകയും ചെയ്തു.

15.1 യോഗ്യതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, റിട്ട് ഹർജി പ്രചോദിതമാണെന്ന് ശ്രീ ഗിരി സമർപ്പിച്ചു. ഒന്നാം നമ്പർ എതിർകക്ഷി താൻ മുമ്പ് ഏലം വിതരണം ചെയ്തുവെന്ന വസ്തുത മറച്ചുവെച്ചതായും മുമ്പത്തെ രണ്ട് ടെൻഡറുകളിൽ താൻ മത്സരിച്ചുവെന്നും അത് പിന്നീട് റദ്ദാക്കിയതായും സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടു. റിട്ട് ഹർജി ഫയൽ ചെയ്യുന്നത് പരിഹരിക്കപ്പെടാത്ത ബിസിനസ്സ് സംഘർഷങ്ങളും അന്തർലീനമായ ശത്രുതയും സൂചിപ്പിക്കുന്നുവെന്ന് സമർപ്പിച്ചു. ഈ വെളിച്ചത്തിൽ, ഹൈക്കോടതി റിട്ട് ഹർജി പരിഗണിക്കാൻ പാടില്ലായിരുന്നുവെന്നും അത് ആരംഭത്തിലെ തള്ളേണ്ടതായിരുന്നുവെന്നും വാദിച്ചു. എസ് .പി .ഗുപ്ത വി. യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ, (1981) സപ്ലിമെന്റ് SCC 87, അശോക് കുമാർ പാണ്ഡെ വി. സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് വെസ്റ്റ് ബംഗാൾ, (2004) 3 എസ്സിസി 349 എന്നിവയിലെ ഈ കോടതിയുടെ തീരുമാനങ്ങളെ അദ്ദേഹം ഇതിനായി ആശ്രയിച്ചു.

15.2 "ഫുഡ് ബിസിനസ് ഓപ്പറേറ്റർ" എന്ന നിലയിൽ അപ്പീൽ ബോർഡിന്റെ സ്ഥിരീകരണത്തിന് വിരുദ്ധമാണ് ഗിരിയുടെ സമർപ്പണത്തിന്റെ രണ്ടാം ഘട്ടം. അരവണ പ്രസാദം വരുമാനത്തിനോ ലാഭത്തിനോ വേണ്ടിയുള്ള വിൽപ്പനയല്ല, മറിച്ച് ഭക്തർക്കുള്ള ഒരു വഴിപാടായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നുവെന്ന് വാദിക്കുന്നു. ആരവണ പ്രസാദം ഭക്തർക്ക് മതപരമായ പ്രാധാന്യമുള്ളതാണെന്നും അത് ദൈവത്തിൽ നിന്നുള്ള ഒരു വഴിപാടായി കണക്കാക്കുന്നുവെന്നും സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടു. അതിനാൽ, നിയമത്തിന് കീഴിലുള്ള കർശനമായ നിയന്ത്രണങ്ങൾക്ക് വിധേയമാക്കുന്നത് അതിന്റെ ലക്ഷ്യത്തിനും ഉദ്ദേശ്യത്തിനും പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും തടസ്സമാകും.

ഭക്തരുടെ ആരോഗ്യത്തിൽ ഒരിക്കലും വിട്ടുവീഴ്ചയില്ലെന്ന് ഉറപ്പാക്കാൻ ബോർഡ് തന്നെ എല്ലാ നടപടികളും സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

തത്ത്വത്തിൽ, ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ആൻഡ് സ്റ്റാൻഡേർഡ്സ് (ഭക്ഷ്യ ബിസിനസുകളുടെ ലൈസൻസിംഗും രജിസ്ട്രേഷനും) റെഗുലേഷൻസ്, 2011, മതപരവും സാംസ്കാരികവുമായ ആചാരങ്ങളുടെ അവിഭാജ്യ ഘടകമായ മതപരമായ വഴിപാടുകളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കുന്നില്ലെന്ന് സമർപ്പിക്കുന്നു.

16. ഒന്നാം നമ്പർ എതിർകക്ഷിക്കുവേണ്ടി ഹാജരായ അഭിഭാഷകൻ ഈ കേസിൽ പൊതുതാൽപര്യ ഹർജി ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള അവരുടെ സത്യസന്ധതയെക്കുറിച്ച് വാദങ്ങൾ നടത്തി. ആരവണ പ്രസാദത്തിന്റെ വിതരണത്തെ തടസ്സപ്പെടുത്തുകയല്ല, മറിച്ച് ശബരിമല ക്ഷേത്ര ഭരണത്തിനുള്ളിലെ ക്രമക്കേടുകൾ ഉയർത്തിക്കാട്ടുകയാണ് അവരുടെ പ്രാഥമിക ഉദ്ദേശ്യം, അത്തരമൊരു പ്രശ്നമാണ് ഇറന്ന ടെൻഡറുകളില്ലാത്ത രണ്ടാം എതിർകക്ഷിക്ക് വിതരണ ഉത്തരവ് നൽകിയ സൂതാര്യമല്ലാത്ത രീതി. ശരിയായ ഗുണനിലവാര പരിശോധനയില്ലാതെ വിതരണം ഓർഡർ നൽകുന്നതിനെക്കുറിച്ചും ഒന്നാം എതിർകക്ഷി ഒരു പ്രശ്നം ഉന്നയിച്ചു.

17. ആരോഗ്യ കുടുംബക്ഷേമ മന്ത്രാലയത്തെയും FSSAI യെയും പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന ASG ശ്രീ നടരാജ്, കേസിന്റെ വസ്തുതാപരമായ കാര്യങ്ങളിൽ തനിക്ക് താൽപ്പര്യമില്ലെന്നും എന്നാൽ തന്റെ വാദങ്ങൾ നിയമപരമായ പ്രശ്നത്തിൽ മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നും പറഞ്ഞു. പ്രസാദം ഒരു ദേവതയ്ക്ക് സമർപ്പിക്കുകയും ഭക്തർക്ക് തിരികെ നൽകുകയും ചെയ്യുന്ന വഴിപാടുകളായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നുവെന്ന് അദ്ദേഹം സമർപ്പിച്ചു. ഇത് വിശുദ്ധമായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു. ഇത് പവിത്രവും പ്രതീകാത്മകവുമാണെങ്കിലും വിശപ്പ് മാറ്റാൻ ഉദ്ദേശിച്ചുള്ളതല്ല. പ്രസാദത്തിന്റെ ഒരു പ്രത്യേക രൂപമോ മാനദണ്ഡമോ നടപ്പിലാക്കാൻ അടിസ്ഥാനപരമോ നിയമപരമോ ആയ അവകാശമില്ലെന്നും അദ്ദേഹം ബോധിപ്പിച്ചു. ഗുണനിലവാരത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു വ്യക്തിയുടെ അവകാശവാദത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള ജുഡീഷ്യൽ റിവ്യൂ അനുവദനീയമല്ലെന്നും അതിനാൽ ഹൈക്കോടതി ഈ വിഷയത്തിൽ ഇടപെടേണ്ടതില്ലെന്നും അദ്ദേഹം ബോധിപ്പിച്ചേക്കാം.[2]

18. ഞങ്ങളുടെ പരിഗണനയ്ക്കായി രണ്ട് ചോദ്യങ്ങൾ ഉയർന്നുവരുന്നു–(i) ഒന്നാം എതിർകക്ഷിയുടെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം റിട്ട് ഹർജി ഹൈക്കോടതി

2 ടാറ്റ സെല്ലുലാർ V. ഇന്ത്യൻ യൂണിയൻ , (1994) S ഉപ്പ്. 2 SCR 122: (1994) 6 SCC 651, മിഷിഗൺ റബ്ബർ V. കർണാടകം സംസ്ഥാനം, [2012] 8 SCR 128: (2012) 8 SCC 216, കാരെറ്റെൽ ഇൻഫോടെക് ലിമിറ്റഡ് V. ഹിന്ദുസ്ഥാൻ പെട്രോളിയം കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് & ഓർസ്, [2019] 6 SCR 950: (2019) 14 SCC 81.

പരിഗണിക്കേണ്ടതായിരുന്നോ; (ii) നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 3 (1) (ജെ) പ്രകാരം നിർവചിച്ചിരിക്കുന്നതുപോലെ അപ്പെല്ലന്റ് ബോർഡ് ഒരു "ഫുഡ് ബിസിനസ് ഓപ്പറേറ്റർ" ആയി യോഗ്യത നേടുന്നുണ്ടോ.

Re: ഒന്നാം നമ്പർ എതിർകക്ഷിയുടെ ആവശ്യപ്രകാരം സമർപ്പിച്ച റിട്ട് ഹർജി ഹൈക്കോടതി പരിഗണിക്കേണ്ടതായിരുന്നോ?

19. സംഭരണത്തിനായുള്ള പൊതു ടെൻഡറുകളുടെ കാര്യങ്ങളിൽ ജുഡീഷ്യൽ റിവ്യൂ നിയന്ത്രിതമാണെന്ന തത്ത്വം നന്നായി സ്ഥാപിതമാണ്. റിട്ട് അധികാരപരിധി അഭ്യർത്ഥിക്കുന്ന ഒരു കക്ഷി ടെൻഡർ പ്രക്രിയയിൽ പങ്കാളികളായ കേസുകളിൽ, ജുഡീഷ്യൽ റിവ്യൂ അധികാരം പ്രയോഗിക്കുന്നതിൽ കോടതികൾ മന്ദഗതിയിലും ജാഗ്രതയോടെയും പ്രവർത്തിക്കണം. 2021 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പറുകൾ 4862-63 ലെ UFLEX ലിമിറ്റഡ് V. തമിഴ്നാട് സർക്കാർ എന്ന സമീപകാല തീരുമാനത്തിൽ, പൊതുതാൽപ്പര്യഹർജിയുടെ രൂപത്തിൽ വരുന്ന ടെൻഡർ കരാർ സംബന്ധിത കാര്യങ്ങളിൽ ഇടപെടുമ്പോൾ ഭരണഘടനാ കോടതികൾ ജാഗ്രത പാലിക്കണമെന്ന് ഈ കോടതി നിരീക്ഷിച്ചിരുന്നു. ഈ കേസിന്റെ ഉദ്ദേശ്യത്തിനായി ഇനിപ്പറയുന്ന നിരീക്ഷണങ്ങൾ പ്രധാനമാണ്:

"1. സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഗവൺമെന്റിന്റെ വിപുലമായ പങ്കും സാമ്പത്തിക "സംഭാവന" നൽകാനുള്ള അതിന്റെ കഴിവും സാധാരണയായി "ടെൻഡർ അധികാരപരിധി" എന്ന് വിളിക്കപ്പെടുന്നവ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുള്ള അടിത്തറയായിരുന്നു. പ്രധാന ലക്ഷ്യം എന്നത് കൂടുതൽ സുതാര്യത ഉറപ്പാക്കുക എന്നതാണ് കൂടാതെ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 226 പ്രകാരം സങ്കടകക്ഷിക്ക് ഹൈക്കോടതിയുടെ അധികാരപരിധി പ്രയോഗിക്കാനുള്ള അവകാശം സിവിൽ അധികാരപരിധിക്ക് കീഴിൽ കരാർ അവകാശങ്ങൾ കർശനമായി നടപ്പാക്കുന്ന പരിധിക്കപ്പുറമാണ്. എന്നിരുന്നാലും, ഇന്നത്തെ അടിസ്ഥാന യാഥാർത്ഥ്യം മിക്കവാറും ഒരു ടെൻഡറും ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടാതെ അവശേഷിക്കുന്നില്ല എന്നതാണ്. പരാജയപ്പെട്ട കക്ഷികൾ അല്ലെങ്കിൽ ടെൻഡറിൽ പങ്കെടുക്കാത്ത പരാജയപ്പെട്ട കക്ഷികൾ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 226 പ്രകാരം ഹൈക്കോടതിയുടെ അധികാരപരിധി പ്രയോഗിക്കാൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. പൊതുതാൽപ്പര്യ ഹർജി (PIL) അധികാരപരിധിയും അതേ ലക്ഷ്യത്തിനായി ഉപയോഗിക്കുന്നു, ഇത് സാധാരണയായി കോടതി തടയാറുള്ള ഒരു വശമാണ്, കാരണം ഇത് പൂർണ്ണമായും കരാർ കാര്യങ്ങളിൽ പ്രോക്സി വ്യവഹാരത്തിന് കാരണമാകുന്നു.

2. അത്തരം കരാർ വിഷയങ്ങളുടെ ജുഡീഷ്യൽ റിവ്യൂവിന് അതിന്റേതായ പരിമിതികളുണ്ട്. ഭരണപരമായ നടപടികളുടെ ജുഡീഷ്യൽ റിവ്യൂവിന്റെ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് ഏകപക്ഷീയത, യുക്തിരഹിതത, അകാരണത, പക്ഷപാതം, ദുരുദ്ദേശ്യം എന്നിവ തടയാൻ ഉദ്ദേശിച്ചുള്ളതാണെന്ന് ഈ കോടതി അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്. തീരുമാനത്തിന്റെ ചയനം നിയമാനുസൃതമാണോ എന്ന് പരിശോധിക്കുക എന്നതാണ് ഉദ്ദേശ്യം, അല്ലാതെ തീരുമാനത്തിന്റെ ചയനം ശരിയാണോ എന്ന് പരിശോധിക്കുകയല്ല. ടെൻഡറുകൾ വിലയിരുത്തുന്നതിലും കരാറുകൾ നൽകുന്നതിലും കക്ഷികളെ നിയന്ത്രിക്കേണ്ടത് വാണിജ്യപരമായ വിവേകത്തിന്റെ തത്ത്വങ്ങളാണ്. ആ പരിധി വരെ, സമത്വത്തിന്റെയും സ്വാഭാവിക നീതിയുടെയും തത്ത്വങ്ങൾ അകലം പാലിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

3. ഒരു പരാതിയുള്ള ഒരു ടെൻഡർ ചെയ്യുന്നയാൾക്കോ കരാറുകാരനോ എല്ലായ്പ്പോഴും ഒരു സിവിൽ കോടതിയിൽ നഷ്ടപരിഹാരം തേടാം എന്ന വസ്തുത നമുക്ക് മറക്കാൻ കഴിയില്ല, അതിനാൽ, ചില സാങ്കേതിക/നടപടിക്രമ ലംഘനങ്ങളെപ്രതിയും അല്ലെങ്കിൽ തനിക്കുതന്നെയുള്ള ചില തടസ്സങ്ങളെപ്രതിയും നിസ്സാരകാര്യത്തെ വലുതാക്കി കാണിക്കുകയും ജുഡീഷ്യൽ റിവ്യൂ അധികാരം പ്രയോഗിച്ച് ഇടപെടാൻ കോടതികളെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനുള്ള "സാങ്കൽപ്പിക പരാതികൾ, അഭിമാനക്ഷതം, ബിസിനസ്സ് ശത്രുത എന്നിവയുള്ള പരാജയപ്പെട്ട റെൻഡറുകാരുടെ ശ്രമങ്ങൾ, ചെറുക്കേണ്ടതാണ്".

20 ഒന്നാം എതിർകക്ഷിക്ക് തല്പരകക്ഷിയെന്ന നിലയിൽ ഹൈക്കോടതിയുടെ അധികാരപരിധി പ്രയോഗിക്കാൻ കഴിയുമായിരുന്നില്ല എന്ന അപ്പീൽ ബോർഡിന്റെ വാദത്തിൽ ഞങ്ങൾ യോഗ്യത കണ്ടെത്തുന്നു. അശോക് കുമാർ പാണ്ഡെയുടെ (മേൽപരാമർശിതം) കേസിൽ ഈ കോടതിയുടെ മുൻവിധിയിൽ അപ്പീൽ-ബോർഡ് സ്ഥാപിച്ച ആശ്രയം ഉചിതമാണ്. സമാനമായ സാഹചര്യത്തിൽ, ഈ കോടതി ഇങ്ങനെ വിധിച്ചു:

"4. ഒരു പൊതുതാൽപര്യ ഹർജിയായി രൂപകൽപ്പന ചെയ്ത ഒരു ഹർജി വ്യക്തിപരമായ തർക്കങ്ങൾ വളർത്തുന്നതിനുള്ള ഒരു മറയാണെന്നതല്ലാതെ മറ്റൊന്നല്ലെന്ന് കാണിക്കാൻ തെളിവുകൾ ഉള്ളപ്പോൾ, ഈ ഹർജി തള്ളിക്കളയാവുന്നതാണ്. ഇപ്പോഴത്തെ കേസിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പ്രശ്നം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനുമുമ്പ്, പൊതുതാൽപര്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയം പരിഗണിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണെന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് തോന്നുന്നു. ഇപ്പോൾ നിയമ നിർവ്വഹണത്തിൽ ഒരു പ്രധാന സ്ഥാനം കൈവശപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന പൊതുതാൽപര്യ ഹർജി "പബ്ലിസിറ്റി ഇന്ററസ്റ്റ് ലിറ്റിഗേഷൻ" അല്ലെങ്കിൽ "പ്രൈവറ്റ് ഇന്ററസ്റ്റ് ലിറ്റിഗേഷൻ" അല്ലെങ്കിൽ "പൊളിറ്റിക്സ് ഇന്ററസ്റ്റ് ലിറ്റിഗേഷൻ" അല്ലെങ്കിൽ ഏറ്റവും പുതിയ ടെൻഡായ "പൈസ ഇൻകം ലിറ്റിഗേഷൻ" ആയിരിക്കരുത്. ശരിയായി നിയന്ത്രിക്കുകയും ദുരുപയോഗം ഒഴിവാക്കുകയും ചെയ്തില്ലെങ്കിൽ അത് കുടിപ്പകയും പ്രതികാരവും അഴിച്ചുവിടാനുള്ള വിവേകശൂന്യമായ കൈകളിലെ ഒരു ഉപകരണമായി മാറുന്നു. ഹർജിയിൽ യഥാർത്ഥവും സത്യസന്ധവുമായ പൊതുതാൽപ്പര്യം ഉണ്ടായിരിക്കണം, അല്ലാതെ പരാക്രമശാലിത്വം കാണിക്കുന്നതിനോ അന്വേഷണത്തിൽ തലയിടുന്നതിനോ ആയിരിക്കരുത്. ഒരു വ്യക്തിക്കോ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു കൂട്ടം വ്യക്തികൾക്കോ അയാളുടെ അല്ലെങ്കിൽ അവരുടെ വ്യക്തിപരമായ കാരണങ്ങൾ മുന്നോട്ട് കൊണ്ടുപോകാനോ അല്ലെങ്കിൽ അയാളുടെ അല്ലെങ്കിൽ അവരുടെ വ്യക്തിപരമായ വിദ്വേഷവും ശത്രുതയും സംബന്ധിച്ച് തൃപ്തി നേടുന്നതിനോ ഇത് ഉപയോഗിക്കാൻ കഴിയില്ല. അസാധാരണമായ അധികാരപരിധി അവലംബിക്കുന്നതിലൂടെ നീതിപീഠത്തെ വിവേകശൂന്യരായ കക്ഷികളാൽ മലിനമാക്കാൻ അനുവദിക്കരുത്. ആത്മാർത്ഥതയോടെ പ്രവർത്തിക്കുന്നതും പൊതുതാൽപ്പര്യ ഹർജിയുടെ നടപടികളിൽ മതിയായ താൽപ്പര്യമുള്ളതുമായ ഒരു വ്യക്തിക്ക് മാത്രമേ മൗലികാവകാശങ്ങളുടെ ലംഘനവും നിയമപരമായ വ്യവസ്ഥകളുടെ യഥാർത്ഥ ലംഘനവും തുടച്ചുനീക്കാൻ കോടതിയെ സമീപിക്കാൻ അധികാരമുള്ളൂ, അല്ലാതെ വ്യക്തിപരമായ നേട്ടത്തിനോ സ്വകാര്യ ലാഭത്തിനോ രാഷ്ട്രീയ ഉദ്ദേശ്യത്തിനോ അല്ലെങ്കിൽ ഏതെങ്കിലും പരോക്ഷമായ പരിഗണനയ്ക്കോ വേണ്ടിയല്ല. ജനതാദൾ കേസ് [(1992) 4 SCC 305:1993 SCC (Cri) 36], കാസി ലെൻഡുപ് ദോർജി V സെൻട്രൽ ബ്യൂറോ ഓഫ് ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷൻ [1994 Supp (2) SCC 116:1994 SCC (Cri) 873] എന്നിവയിൽ ഈ കോടതി ഈ വശങ്ങൾ എടുത്തുകാണിച്ചു. പൊതുതാൽപ്പര്യത്തിൽ ആശ്വാസത്തിനായി കോടതിയിൽ വരുന്ന ഒരു റിട്ട് ഹർജിക്കാരൻ മറ്റേതൊരു റിട്ട് ഹർജിക്കാരനെയും പോലെ ശുദ്ധമായ കൈകളോടെ മാത്രമല്ല, ശുദ്ധമായ ഹൃദയത്തോടും ശുദ്ധമായ മനസ്സോടും ശുദ്ധമായ

ലക്ഷ്യത്തോടും കൂടി വരണം. രാംജാസ് ഫൌണ്ടേഷൻ v. യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ [1993 Supp (2) SCC 20: AIR 1993 SC 852], കെ .ആർ ശ്രീനിവാസ് V. ആർ .എം. പ്രേംചന്ദ് [(1994) 6 SCC 620] എന്നിവ കാണുക.

12. പൊതുതാൽപര്യ ഹർജി വളരെ ശ്രദ്ധയോടെയും സൂക്ഷ്മതയോടെയും ഉപയോഗിക്കേണ്ട ഒരു ശസ്ത്രമാണ്, പൊതുതാൽപ്പര്യത്തിന്റെ മനോഹരമായ മൂടുപടത്തിനുപിന്നിൽ ഒരു മോശമായ സ്വകാര്യ വിദ്വേഷം, നിക്ഷിപ്ത താൽപ്പര്യം കൂടാതെ/അല്ലെങ്കിൽ ഖ്യാതി തേടൽ എന്നിവ ഒളിഞ്ഞിരിക്കുന്നില്ലെന്ന് ഉറപ്പാക്കാൻ ജുഡീഷ്യറി വളരെയധികം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പൌരന്മാർക്ക് സാമൂഹികനീതി നൽകുന്നതിന് നിയമത്തിന്റെ ആയുധപ്പുരയിൽ ഇത് ഫലപ്രദമായ ഒരു ആയുധമായി ഉപയോഗിക്കണം. പൊതുതാൽപര്യ ഹർജിയുടെ ആകർഷകമായ അംഗീകൃത നാമം സംശയാസ്പദമായ ദുരുദ്ദേശകാര്യങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കരുത്. ഇത് യഥാർത്ഥ പൊതു തെറ്റ് അല്ലെങ്കിൽ പൊതു ക്ഷതത്തെ പരിഹരിക്കുകയെന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെയായിരിക്കണം, അല്ലാതെ ഖ്യാതി അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതോ വ്യക്തിപരമായ പ്രതികാരത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളതോ ആയിരിക്കരുത്. മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ, കോടതിയെ സമീപിക്കുന്ന ഒരു കൂട്ടം വ്യക്തികളോ പൊതുജനങ്ങളോ വ്യക്തിപരമായ നേട്ടത്തിനോ സ്വകാര്യ ഉദ്ദേശ്യത്തിനോ രാഷ്ട്രീയ പ്രചോദനത്തിനോ മറ്റ് പരോക്ഷമായ പരിഗണനയ്ക്കോ വേണ്ടിയല്ല ആത്മാർത്ഥതയോടെയാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നതെന്ന് കോടതി ശ്രദ്ധിക്കണം. "...

21. പ്രസ്തുത കേസിൽ, റിട്ട് ഹർജിക്കാരനായ ഒന്നാം നമ്പർ എതിർകക്ഷി താല്പര്യക്കാരനായ കക്ഷിയാണ്. ഇയാൾ 2021-2022 വർഷത്തേക്ക് അപ്പലേറ്റ് ബോർഡിന് ഏലയ്ക്ക വിതരണം ചെയ്തിരുന്നു. അപ്പീൽ ബോർഡ് പുറത്തിറക്കിയ രണ്ട് ടെൻഡറുകളിലും ഇയാൾ പങ്കെടുത്തിരുന്നു, അത് പിന്നീട് റദ്ദാക്കപ്പെട്ടു. ഈ വിവരങ്ങൾ മറച്ചുവെച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും, റിട്ട് ഹർജിക്കാരന് റിട്ട് ഹർജിയുടെ ഫലത്തിൽ താൽപ്പര്യമുണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് വ്യക്തമാണ്. മുമ്പ് ശേഖരിച്ച റിട്ട് ഹർജിയിലെ രണ്ടാമത്തെ അഭ്യർത്ഥന, രണ്ടാം എതിർകക്ഷിയിൽനിന്ന് ഏലം വാങ്ങുന്നത് റദ്ദാക്കണമെന്നതാണ്. എതിർകക്ഷിക്ക് അനുകൂലമായി കരാർ നൽകുന്നതിനെക്കുറിച്ചാണ് യഥാർത്ഥ പരാതി എന്ന് ഈ അപേക്ഷ വ്യക്തമാക്കുന്നു. വ്യക്തിപരമായ നേട്ടം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി ജുഡീഷ്യൽ പുനഃപരിശോധനാ നടപടികൾ പരിവർത്തനം ചെയ്യാൻ ശ്രമിച്ച താല്പര്യക്കാരനായ ഒരു വ്യക്തിയെ പ്രതിനിധീകരിച്ച് ഹൈക്കോടതി റിട്ട് ഹർജി പരിഗണിക്കാൻ പാടില്ലായിരുന്നു.

22. ഏലയ്ക്ക സ്വീകരിച്ച രീതിയെയും ഈ റിട്ട് ഹർജി ചോദ്യം ചെയ്തു. അപ്പീൽ ബോർഡ് തുടക്കത്തിൽ ഒരു തവണ മാത്രമല്ല, രണ്ടുതവണ ടെൻഡറുകൾ നൽകുകയും ബിഡ്ഡുകൾ വിളിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ട് ഏലം വാങ്ങാൻ ശ്രമിച്ചു എന്ന വസ്തുതയ്ക്ക് മുന്നിൽ നമുക്ക് കണ്ണടയ്ക്കാനാവില്ല. എന്നിരുന്നാലും, ലേലം വിളിക്കുന്നയാൾ നൽകിയത് ഉചിതമായ നിലവാരമുള്ള ഏലയ്ക്കയില്ലാത്തതിനാൽ ഈ ടെൻഡറുകൾ റദ്ദാക്കി. വരാനിരിക്കുന്ന ഉത്സവകാലവും വലിയ അളവിൽ അരവണ പ്രസാദം തയ്യാറാക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയും കണക്കിലെടുത്ത് ഈ നിർബന്ധിത സാഹചര്യങ്ങളിലാണ് അപ്പീൽ ബോർഡ് അതിന്റെ ചട്ടങ്ങളിൽ അടിയന്തിര വ്യവസ്ഥ പ്രയോഗിക്കുകയും പ്രാദേശിക സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്ന് ഏലം വാങ്ങാൻ ശബരിമല ക്ഷേത്ര ചീഫ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസറെ അധികാരപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തത്. അതിനാൽ, തീരുമാനം ഏകപക്ഷീയമോ യുക്തിരഹിതമോ അകാരണമോ ആണെന്ന് പറയാൻ കഴിയില്ല. ഏലയ്ക്ക വാങ്ങാനുള്ള നോട്ടീസ് നോട്ടീസ് ബോർഡിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതിനാൽ സാധ്യതയുള്ള എല്ലാ ലേലക്കാർക്കും ന്യായമായ അവസരം ലഭിക്കുന്നതുകൊണ്ട് അപ്പീൽ ബോർഡിന്റെ തീരുമാനത്തിൽ ഏകപക്ഷീയമോ ദുരുദ്ദേശ്യമോ ഇല്ല. ലേലക്കാർ സമർപ്പിച്ച ഏലം

സാമ്പിളുകൾ പിന്നീട് അടുത്തുള്ള ലാബിൽ പരിശോധിച്ചു, കൂടാതെ ഹൈക്കോടതിയുടെ ഉത്തരവനുസരിച്ച് ഫുഡ് സേഫ്റ്റി കമ്മീഷണറും ഇത് സ്ഥിരീകരിച്ചു. അതിനുശേഷം, വില ചർച്ചകൾ നടത്തുകയും ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ നിരക്കുകൾ ഉദ്ധരിച്ച ശേഷം രണ്ടാം എതിർകക്ഷിക്ക് വിതരണ ഓർഡറുകൾ നൽകുകയും ചെയ്തു. അപ്പീൽ ബോർഡിന്റെ തീരുമാനം നിയമപരവും നീതിയുക്തവും സുതാര്യവുമാണെന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് അഭിപ്രായമുണ്ട്. മേൽപ്പറഞ്ഞ കാരണങ്ങളാൽ, ഒന്നാം എതിർകക്ഷി സമർപ്പിച്ച റിട്ട് ഹർജി പരിഗണിക്കുന്നതിൽ ഹൈക്കോടതിക്ക് പിഴവ് പറ്റിയെന്ന് ഞങ്ങൾ കരുതുന്നു.

23. മേൽപ്പറഞ്ഞ ചർച്ച കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, നിലനിർത്തൽ സംബന്ധിച്ച ചോദ്യത്തിൽ തന്നെ ഹൈക്കോടതി റിട്ട് ഹർജി തള്ളേണ്ടതായിരുന്നുവെന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് അഭിപ്രായമുണ്ട്. വിഷയത്തിന്റെ ഈ വീക്ഷണത്തിൽ, അപ്പീൽ ബോർഡിന് നിയമം ബാധകമാകുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നം നമ്പർ 2, ഈ കേസിൽ പരിഗണനയ്ക്ക് വരുന്നില്ല.

24. കക്ഷികളെ കേട്ട ശേഷം 03.11.2023 ന് വിധി റിസർവ് ചെയ്യുന്ന സമയത്ത് ഞങ്ങൾ ഇനിപ്പറയുന്ന ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു:-...

ഈ ഘട്ടത്തിൽ, നേരത്തെ വിതരണം ചെയ്യേണ്ടതും എന്നാൽ ഹൈക്കോടതിയുടെ ഇടക്കാലവും അന്തിമവുമായ ഉത്തരവുകൾക്ക് അനുസൃതമായി തടഞ്ഞതുമായ അരവണ പ്രസാദത്തിന്റെ സ്റ്റോക്ക് ഇപ്പോഴും പരിസരത്ത് കിടക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ഹർജിക്കാരൻ-ബോർഡ് അത് ഉപയോഗിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ലെന്ന് ഹർജിക്കാരന്റെ മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ (കർ ) സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

ഇക്കാര്യത്തിൽ, അരവണ പ്രസാദം മനുഷ്യ ഉപഭോഗത്തിന് അനുയോജ്യമാണെന്ന് സൂചിപ്പിക്കുന്ന ഫുഡ് സേഫ്റ്റി ആൻഡ് സ്റ്റാൻഡേർഡ് അതോറിറ്റി ഓഫ് ഇന്ത്യയ്ക്ക് (FSSAI ) വേണ്ടി സമർപ്പിച്ച റിപ്പോർട്ട് ഞങ്ങൾ പരിഗണിക്കുന്നു.

എന്നിരുന്നാലും, അരവണ പ്രസാദം വിതരണം ചെയ്യില്ലെന്ന് ഹർജിക്കാരൻ-ബോർഡ് തന്നെ തീരുമാനിച്ചതിനാൽ, ഇപ്പോൾ നിലവിലുള്ള സ്റ്റോക്ക് സംസ്ഥാന സർക്കാർ സൂചിപ്പിച്ച ഉചിതമായ നടപടിക്രമമനുസരിച്ച് നശിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

ഈ സാഹചര്യത്തിൽ, ആവശ്യമായ നടപടിക്രമങ്ങൾ പാലിച്ച് നിലവിലുള്ള അരവണ പ്രസാദത്തിന്റെ സ്റ്റോക്ക് ഉചിതമായ രീതിയിൽ നശിപ്പിക്കാനും നീക്കംചെയ്യാനും ഞങ്ങൾ സംസ്ഥാന സർക്കാരിനോട് നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. ഇതിനായി, തിരുവിതാംകൂർ ദേവസ്വ ബോർഡിനോട് സമ്പൂർണ്ണ സഹകരണം നൽകാനും ക്ഷേത്രം തുറക്കുന്നതിനുള്ള അടുത്ത സീസൺ വരാനിരിക്കുന്നുവെന്നും പുതിയ അരവണ പ്രസാദം സംഭരിക്കേണ്ടിവരുമെന്നും പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതിനാൽ സ്റ്റോക്ക് നശിപ്പിക്കപ്പെടുകയോ നീക്കം ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പാക്കാനും ഞങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

സംസ്ഥാന സർക്കാരും തിരുവിതാംകൂർ ദേവസ്വ ബോർഡും കഴിയുന്നത്ര വേഗത്തിൽ ആവശ്യമായ എല്ലാ നടപടികളും സ്വീകരിക്കണം.

25. ഉപസംഹാരമായി, ഞങ്ങൾ അപ്പീലുകൾ അനുവദിക്കുകയും I.A. 2023 ലെ നമ്പർ 3 ൽ 27.03.2023 ലെ അപവദിത ഇടക്കാല ഉത്തരവും ഹൈക്കോടതി ഡിവിഷൻ ബെഞ്ചിൽ WP നമ്പർ 2022 ലെ 41743 ൽ 11.04.2023 ന് നൽകിയ അന്തിമ വിധിന്യായവും റദ്ദാക്കുകയും രണ്ടാം എതിർകക്ഷിക്ക് കരാർ നൽകുന്നതിൽ നിയമവിരുദ്ധതയോ ഏകപക്ഷീയതയോ ഇല്ലെന്ന് വിധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

26. തീർപ്പാക്കാത്ത അപേക്ഷകൾ അതനുസരിച്ച് തീർപ്പാക്കുന്നതാണ്.

27. ചെലവുകളെക്കുറിച്ച് ഒരു ഓർഡറും ഉണ്ടാകില്ല.

തലവാചകക്കുറിപ്പുകൾ തയ്യാറാക്കിയത് : ദിവ്യ പാണ്ഡെ

കേസിന്റെ ഫലം:

അപ്പീലുകൾ അനുവദിച്ചു.